

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

mai 2018 nr. 5 (204)

TÄNA LEHES

**Metsamaa
pärimustalu
perenaisena
askeldab
Piret Kooli**

**Kihnu
Kielekoja
uudisõd**

**Laste jaoks on
suvel ujumis-
ja purjetamis-
laager**

**Klassikaraadio
koolis külas**

**Päikese-
paisteline
räimeretk avas
suvehooaja**

**Kodu-
kohvikutepäev
juba nädala-
vahetusel!**

Tänavu toimus meie saare tervisepäev juba kuuendat korda. Vanarahvamaja platsile kogunes üle poolesaja sportliku võistleja ja kaasaelaja.

Kõik vanuseklassid olid esindatud ja päikeselist sportimist said nautida ka külalised, kellest kõegõ kangõm oli Kaijo Killing.

Kihnu kõegõ kangõmad olid Marten Vesik, Taimar Laos, Kevin Leas, Veronika Tšetšin, Janne Nazarov, Raigo Tšetšin, Lembit Martson ja Tarmo Laos. Paelu õnnõ teitele!

Päeva juhatasid sisse Pärnu haigla õed, eesotsas vanemõe Ingrid Karuga, kes kontrollisid võistlejate tervislikku seisundit ja teostasid kehakoostise monitooringu. Pärast võistluspäeva lõppu said kõik turgutust Pärnamäe Heli supist ja leivast.

Õhtul esinesid Kihnu naisrühm Pitsid Paistvad ja lõbusa püramiidkavaga segarahvatantsurühm. Jalga sai keerutada ansambli Härra Kuu saatel. Suured tänud peakohtunikele Kaiu Kustassonile ja Õie Killingule ning kõigile teistele abilistele, kes sündmuse kordaminekule kaasa aitasid.

Kes sel aastal karikat ei saanud, said diplomid ja mõned kindlasti ka kangõd kondid,

aga tublid olite te kõik.

Kohtume tervisepäeval Kihnu Kõegõ Kangõmad juba järgmisel aastal ja sel suvel saame veel kaasa lüüa Kihnu jooksul, Pärnumaa Omavalitsuste 25. rannamängudel, Kihnu-Ruhnu mängudel ja teistel spordisündmustel.

Tehke sporti ja ikka – kiiremini, kõrgemale ja kaugemale!

Lääne Veera

Metsamaa pärimustalu perenaitsena ask

Palun väga - 25 aastat ajakirjanikuna töötanud, raamatuid kirjutanud, telesaateid teinud, muusikat ja lilleseadet õppinud - sellise ägeda perenaits sai Metsamaa pärimustalu. Piret Kooli esmamulje on olnud vastuoluline nagu meretagune elu: vaikne ja vimkade-ga ühtaegu.

Kuidas see ikkagi käib, et inimene teeb nii totaalset elumuutust ja tuleb väike-sele saarele pärimustalu perenaitsiks. Kuidas selline otsus sündis?

Minu elus on palju niisuguseid elumuutusi olnud ja usun, et see pole pahe, vaid võimalus elu laiemalt ja iga kandi pealt tundma õppida. Kohanedes, ning samas

ennastki tundma õppides.

Kuidas Kihnu Teid vastu võttis? Milline oli esmamulje?

Lapsepõlve suvede Kihnu ja käesoleva aasta veebruaris nähtud saar olid ses mõttes sarnased, et ringi sõites polnud inimesi suurt näha.

Kui siis aga kohalikega kohtudes juttu teed, koged nii

lahkust kui ka lustilist proovilepanekut. Seega on esmamulje olnud vastuoluline nagu meretagune elu: vaikne ja vimkade-ga ühtaegu.

Olete Pärnus elanud ja ajakirjanikuna töötanud ja seepärast pole Kihnu Teile kindlasti võõras. Kas on olnud ka üllatusi?

Virve sünnipäevapidu rahvamajas oli minu jaoks midagi enneolematut. Nii inimese kui ka ajakirjanikuna. Silma jäid üksmeel ja jällegi see lustilisus. Noori ja vanemaid samal peol ja tantsuplatsil naljalt ju ei kohta.

Rääkimata sellest, et ma ei märganud rahvamajas mitme tunni jooksul (ka ringi jalutades) mitte kuskil ühtegi riidlevat lapsevanemat ega nutiseadmeid näppivaid või tülli pööranud lapsi. Laud oli kenasti lookas, head-paremat täis.

Ning kui mandril saab sünnipäevast ühel hetkel n-ö poliitikute paikapanemise pidu, siis ma kuulsin sel õhtul vaid ühte häält, kes valitsust kirus. Hiljem selgus, et ta oli mandrilt tulnud.

Rääkige oma senisest töisest tegevusest, mida olulist tahate ise välja tuua.

Olen õppinud muusikat ja keelt, lilleseadmist ja aian-dust – kõigil neil aladel ka leiba teeninud. Ent laias plaanis olen olnud 25 aastat ajakirjanik nii ajalehes (ka Eesti Päevaleht ja Postimees), ajakirjas (Naised ja TervisPlus), raadios (KUKU ja Vikerradio) kui ka televisioonis (mh ETV).

Viimase kolme aasta jooksul olen kirjutanud kaks mahukat raamatut. Esimene neist oli erakordselt särava ja mitmekülgse mehe Oleg Sapožnini elulooraamat "Löputu rahutuur". Äsja aga ilmus väga isiklik lapse saamise problemaatikat ning kunstlikku viljastamist inimlikul tasandil käsitlev raamat

"Tule meie juurde", mis räägib Anni ja Tomi Rahula lapse saamise loo.

Lugeda soovitan mõlemat, sest ehkki olemuselt nii erinevad, käsitlevad need raamatud inimeseks saamise, kasvamise ja jäämise lugu. Boonusena veel pilguheit abielu ja suhte kõõgipoolle. Sest ühel hetkel huvitab meid ju kõiki, milline see teiste murede ja rõõmudega argielu täpselt on.

Ajakirjanikuna olen alati uskunud, et taolised ausad, julgelt peeglisse vaatamise lood väärivad jagamist ja talletamist. Nii olen pea kümme aastat kirjutanud ennekõike erinevaid portreelugusid.

Kuidas leppis pere, et pereema „üksikule saarele“ pages? Kuidas oma kodust elu praegu korraldate?

Kuna meie kolmest lapsest kaks on juba täiskasvanud, siis midagi ülejõu käivat ei ole. Ent toimuvat on kõrvalseisjale paraku keeruline seletada, sest on asju, mida lihtsalt peab mõistmiseks ise kogema. Meie pereelu korraldamine on üks taolisi.

Fakt on, minu saarele tööle asumine sai lastega eelnevalt läbi arutatud.

Noorim lastest on juba mõned päevad ka saarel veetnud, teisedki plaanivad tulla ja abikaasa on siin pea igal nädalavahetusel – nõu ja jõuga abiks.

Milliseid huvitavaid kohtumisi on Teil Kihnus juba olnud?

Kõik kohtumised on olnud huvitavad, alustades selle aasta esimesest, mil veebruarikuu pimedal ja pakaselisel õhtul Suarõ sadamas Uiõ-Matu Marega esimest korda teretasime.

Seejärel soovisin koos teiste pidulistega Järsumäe Virvele sünnipäevaks õnne – jällegi elus esimest korda sil-

Üks eriline kohtumine: Ingrid Rüütliga on Piret teinud vähemalt kaks pikka portreelugu. Kihnus kohtuti juba kui head tuttavad. Seekord oli Piret kohvikeetja ja võõrustaja rollis.

Foto: Eha Ristimets

eldab Piret Kooli

Viis aastat tagasi toimetas Piret Kooli 18-osalises omaloodud telesaates "Õuehaldjad", tehes toona saatejuhi, toimetaja ning produtsendina kõike seda, mida nüüd Metsamaa taluski. Foto: erakogu

mast silma kohtudes ning sain enneolematult lõbusal rahvapeol jalad valusaks tantsida.

Seejärel on suisa ridamisi tulnud palju erilisi ja meelde jäävaid trehvamisi: no näiteks kui Rooslaiu talus Taimile kõrdimõõtu käisin andmas või kui Lohu Ella juures siisijakki proovimas olin. Metsamaa talu kunagiste peretütarde Veera ja Leidaga kõneldud jutud on samuti alati erilised.

Eriliselt tänulik olen ka talu ehitusmeestele, kes päris esimesel Kihnus elatud nädalal mu vestluskaaslasteks said: Rainer, Mihkel, Tarmo, Aivar, Ivo ... ja muidugi Paal!

Aitäh teile kõigile – muige-

ga muljeid on küllaga.

Mida toob suvi Metsamaa pärimustalule?

Kindlasti palju esmakordset, sest sellist suve ei ole varem olnud. Liiatigi saab ju Metsamaa pärimustalu 10 aastaseks ning see on osa Eesti suurest juubelist.

Juunis aga tasub uudistama tulla kindlasti ka kahte suuremat festivali: toimuvad Kihnu I kudumisfestivali ja esimesed pärimuspäevad.

Olete sellele ka juba mõelnud, kauaks end Kihnuga siduda tahate või ei maksa seda praegu küsida?

Küsida võib ikka, kuid vastus selgub ajaga.

Räägime septembris uues-

ti. Mis saare talve puutub, siis see kogemus on mul juba olemas. Olen koos pisikesel lapsega Kassari saarel elanud suisa kaks talve. Ja ma tean, mis tähendab sügava lumega pakases - puupliit, kuivkäimla ja kaevuvesi.

Kuidas tunnete end kihnu rahvariites? Mida kihnu naised on Teile öelnud, kui kõrdi selga panite?

On suur au kanda Kihnu rahvale nii olulist riiet :)

Olin tõeliselt liigutatud, kui kuulsin, et mulle valmib kõrt, ja mitte ainult.

Kui korraldasin 5. mail Metsamaa talus Teeme Ära talgupäeva ning tõin muuhulgas mitu sõpragi mandrilt siia appi, ootas mind õhtul suur üllatus.

Mare palus mul kõigi ees püsti tõusta ja andis seejärel üle Rooslaiu Taimi kootud kõrdi koos aluskõrdi, salatasku ja kolme põllega. Tunnistan: tänutunne oli sedavõrd suur, et pisarad tulid silma. Olin kujutlenud, et kui järgmiseks kevadeks oma esimese kõrdikanga telgedel valmis saan, on isegi hästi.

Pearätiku ostsingi muuseumist Eve õpetusel juurde ning ka oma esimese põleriide leidsin sealt. Sellest õmmeldud põllega käisin ühel pühapäeval ka kirikus teenistusel.

Hiljem muuseumis kirikulistega juttu puhudes, kuulsin oma riidevaliku eest palju häid sõnu.

On öeldud sedagi, et kõrt sobib mulle ja ma tunnen end selles rõivas ilusana, mida iga kandi rahvarõivaste kohta seni öelda pole saanud.

Igapäevaselt ma kõrdiga siiski ringi ei askelda, sest hetkel on mul ju vaid neid üks. Kuid kui kõrdi selga sätin, siis on see kui rituaal ning põlle valin hoolega ja meelega järgi.

Festival kudumishuvilistele!!

◆ Metsamaa pärimustaluse toimub 20. - 22. juunil Kihnu I Kudumisfestival – puõlsukad!

Ootame kõiki kudumishuvilisi enne jaanipäeva Kihnu Kudumisfestivalile! Kolme päeva jooksul lastakse vardad välkuda Kihnu parimate kudujate juhatusel. Tutvutakse kihnaparaste kudumistehnikate ja -stiilidega: kinda- ja sokikudumine, troi- ja mütsikudumine ja muud põnevad. Kudumise vahepeal toimuvad erinevad tegevused: saare ekskursioon koos tuletorni ja muuseumi külastusega, tantsutuba Kihnu pillilastega ja kohtumisõhtu Järsumäe Virvega.

Selleaastane teema on Kihnu puõlsukad ehk naise ja tüdrukute valged, vikeldustega, sukakirjaga sokid.

Osalustasu 150 eurot + 20 % käibemaks (sisaldab majutust Metsamaa talus, toitu, õpetust, käsitöötarbeid ja vaba aja tegevusi). Ilma majutusest on osalustasu 130 eurot + 20 % käibemaks.

Kihnlastele 25 eurot + 20 % käibemaks (sisaldab lõunasööki ja käsitöötarbeid)

Kihnu õpilastele TASUTA!

Anu Saare

VALLAVALITSUSES

- ◆ Loeti luhtunuks Kihnu Kooli direktori vaba ametikoha täitmiseks välja kuulutatud konkurss;
- ◆ Kuulutati välja uus konkurss Kihnu Kooli direktori vaba ametikoha täitmiseks;
- ◆ Nõustuti kinnisasja jagamisega. Liivaaugu (Linaküla) jagati kaheks ja teise maatüki lähiaadressiks määrati Liivametsa;
- ◆ Nõustuti kinnisasja jagamisega. Lumiste (Rootsiküla) jagati kolmeks ja uuteks lähiaadressideks määrati Uue-Lumiste ja Koroksõ;
- ◆ Kooskõlastati Allikivi (Rootsiküla) puurkaevu asukoht;
- ◆ Virve-Elfriide Kösterile väljastati puurkaevu ehitusluba Pihlamäele (Linaküla);
- ◆ MTÜle Kihnu Mere Selts anti viieks aastaks tasuta kasutusse kahe Kihnu välikaardi (3x 3m ja 1,5x 1,5m) alune maa Muuli (Lemsi küla) ja Kooli (Linaküla) kinnisasjast suurusega vastavalt 1m² ja 0,2m²;
- ◆ Muudeti Kihnu Vallavalituse 18.07.2017 korraldust nr 60 "Hajaasustuse programmi 2017.a taotlusvooru taotluste rahuldamine". Muudatusega pikendatakse toetuslepingute tähtaega 01. juulini 2018.
- ◆ Anti luba avaliku ürituse – Kihnu kodukohvikute päeva korraldamiseks 2.-3. juunil 2018;
- ◆ Otsustati, et lasteaed on suletud 2. juuli - 13. august 2018;
- ◆ Kihnu valla esindajaks MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskuse ühistranspordikomisjoni nimetati vallavanem Ingvar Saare;
- ◆ Võeti vastu Silveri katastririüksuse ja lähiala detailplaneering;
- ◆ Algatati järelevalvemetnetlus.

Kihnu Kielekoja uudisõd

Leheskuu 18 päevä tuli enne suipuhkust viimist korda kogo Kihnu Kielekoda.

Selle korra olid tüed tegemes Lohu Anneli, Lohu Ella, Kaevandu Anni, Põldõotsa Arvo, Kaja Jaan, Ärmä Rossi, Nõlvaku Evi, Sarabu Silvi, Noodi Veeda, Arvi Maie, Koldõ Külli ning Robõrti Marta. Kihnu sõnaraamatu parandustõ tegemisegä ond tänäseks jõutud mie-ni.

Neljä nädäli siss, mis jäid kielekoja koosjõstmistõ vahelõ, võeti ede järgmise tähä all olõvad sõnad ning egäl osalõjal olid omad parandusõd sõnaraamtu paramaks tegemiseks tehtüd. Ning egä korra ond kõikõl paelu kodotüed tehtüd oln.

Kõikõlõ küsimustõlõ ond raskõ õigõd vastust vällä pakuu. Kui "murdõalunõ" ond rüsijää, siis miokõ sõna olõks õigõ, kui riägitäkse laodil eenä murdõssõ tallamisõst? Ning kissi on mudilõnõ? Kas pissike laps või pissike kala lieviidikäs või ond ta suutumaks uustulnukas kihnu mieste muettõss – unimudil?

Muu jutu ulkõs arutasimõ kua juusõkulli (juustõkulli) kirjakielse nime asja. Kis olõks mõistn mõtõlda, et naa paelu põrniku sünnüks juusõkulliks. Maesõmal üeldässe juusõkuell kõegõ rohkem juunipõrnika kohta.

Kihnu sõnaraamatussõ jäi praegu kirja maipõrnika variant. Kas tegu ond harilik maipõrnikaga (*Melolont-*

ha hippocastani) või lõunamaipõrnikaga (*Melontha melontha*), sie ond järgmise küsimusõ koht.

Üsä iäd kandidaadid olid viel kua viel juunipõrnikas, juulipõrnikas ning kuld-põrnikas. Sjõtasitikä kandidatuuri arutasimõ kua, aga täma jäi viimes ikkagid lihtsalt sitasitikaks (*Geotrupes stercorarius*).

Pildid tegi Koldõ Reet. Internettis suab kihnukielse sõnadõ tähendusõ kontrolli <http://www.eki.ee/dict/kihnu/>.

Ning Sarabu Silvi panõb iä mielegä kirja sõnaraamatust vällä jäen sõnu, kui suadad nied Silvile e-posti: silvi.murulauk@gmail.com

Koldõ Reet

VALLAVOLIKOGUS

- ◆ Muudeti määrust „Pädevuse jaotus ehitusvaldkonnas“. Kätesaadav Riigi Teataja veebilehel;
- ◆ Kihnu saare elanike huve esindavaks ühinguks väikesaarte komisjonis nimetati MTÜ Väikesaarte Liit;
- ◆ Moodustati toetusfondi taotluste hindamise komisjon (Annely Akkermann - komisjoni esimees ja liikmed: Käthlin Palu, Marju Vesik, Raili Leas ja Öie Vesik) ja komisjoni põhimäärus;
- ◆ Kinnitati jalgrattaplatside parimad pakujad: OÜ Exle (ala A) ja Visit Kihnu OÜ (ala B);
- ◆ Tunnistati nurjunuks Kihnu Vallavolikogu 21. veebruari 2018 otsuse nr 8 "Hoonestusõiguse seadmine eelläbirääkimistega pakkumise korras" alusel läbi viidud kirjalik enampakkumine Suaru sadama kohvikuhuone ehitamise hoonestusõiguse seadmiseks, kuna ei laekunud ühtegi pakkumist.
- ◆ Kuulutati välja uus konkurss Suaru sadama kohvikuhuone ehitamise hoonestusõiguse seadmiseks;
- ◆ Astuti välja mittetulundusühingust Eestis Saarte Kogu.

Laste jaoks on suvel purjetamise ja ujumislager

Suur tänu Kase Railile, kes juba kaks aastat on organiseerinud Kihnu purjetamislaagrit, millest lapsed on väga vaimustuses olnud. Ka sel aastal toimub 6.-20. juulil purjetamislaager, kuhu on oodatud kõik Kihnu lapsed saarelt ja mandrilt 1.-9. klassini.

Laagrisse tulnud lapsed jaotatakse gruppidesse vastavalt vanusele ja eelnevale kogemusele, kõigile osalejatele on oma laagrisärk. Laager saab teoks Kihnu valla valitsuse toel. Kõik, kes soovivad osaleda, saatke palun kiri jana.ruubel@gmail.com.

Eelmisel aastal läbi viidud purjetamiskoolitusel selgus tõsiasi, et paljud lapsed tunnevad ennast vees viibides ebakindlalt. Lapsed ei oska veel hinnata ohtusid, nagu järsult tugevnev tuul, tugev lainetus, sadamasse sisseõitev alus ning puuduvad teadmised teeandmise reeglitest. Paljud lapsed kartsid paadiga ümber minemist, sest ei oska õnnetuse korral käituda.

Enamik õnnetusi juhtubki seetõttu, et hinnatakse valesti mere- ja ilmastikuo- lusid ning oma võimeid. Eelmisel aastal uppus (päästet- meti andmed) Eestis 45 inimest, ka sel aastal on olnud traagilisi uppumisi, ka lapsi. On äärmiselt oluline, et lapsed oskaksid ujuda, hindaksid oma võimeid ja õnnetuse korral ei satuks paanikasse.

Lisaks purjetamisele õpetame lastele elementaarset purjetamise sõnavara, tee- me sõlmi. Kihnu Päästekomando tuleb sadamasse oma tehnikat tutvustama, Kihnu vabatahtlikud merepäästjad räägivad mereo- hutusest ja teevad prakti- lisi harjutusi. Laagri osaks on ka järelvalvega ujumine, kor-

Kihnu lapsed 2013. a ekskursioonil Lõuna-Eestis.

dame üle esmaabi olulised osad. Laager lõpeb erinevate võistluste ja teadmiste kontrolliga, kaasa elama ootame kõiki lapsevanemaid. Laagritegevusi korraldavad Kase Raili, Rannametsa Käthlin ja Männi Jana. Ootame kõiki lapsi osalema!

Laagri tulemusena oskavad lapsed turvalisemalt käituda mererannas, sadamas ja vee- kogul, kasutada esmaseid päästevahendeid, ootama- tus olukorras kutsuda abi, aidata ennast ning kaaslasti.

Ujumislager

30. juulist kuni 3. augustini korraldame tuleval sügisel teise ja kolmandasse klassi minevatele Kihnu lastele ujumise algkursuse.

Ujumine ei ole ainult vees vahemaa läbimine. Tähtis on osata hõljuda, et oleks võimalik vajadusel puhata. Peab olema julgust hüpata ülepea vette, kui on vaja kellelegi appi minna ning peab oskama sukelduma, selleks et tuua uppaja veest. Ujumisoskus ei eelda tehniliselt õiget ujumist, kuid peab olema piisavalt jõudu säästev ja hingamine peab olema rütmiline. Seda kõike tuleb hakata harjutama maast ja madalast. Lisaks heale uju-

Kihnu laste suvi on tegus

- ◆ JALGPALLILAAGER – 18. - 21. juuni, info: [Lääne Veera, rahvamaja@kihnu.ee](mailto:Lääne_Veera_rahvamaja@kihnu.ee)
- ◆ KUNSTILAAGER „Kihnu linnud“ – 2. - 6. juuli, info: [Uie-Matu Mare, kultuuriruum@kihnu.ee](mailto:Uie-Matu_Mare_kultuuriruum@kihnu.ee)
- ◆ PURJETAMISLAAGER – 16. - 20. juuli, info: [Männi Jana, jana.ruubel@gmail.com](mailto:Männi_Jana_jana.ruubel@gmail.com)
- ◆ UJUMISE ALGKURSUS – 30. juuli - 3. august, 2. ja 3. klassi minevatele Kihnu lastele, info: [Männi Jana](mailto:Männi_Jana)
- ◆ PILLILAAGER – 6.-10. august, info: [Vösu Marju, kultuuriruum@kihnu.ee](mailto:Vösu_Marju_kultuuriruum@kihnu.ee)

misoskusele on vees viibimisel ka tervist tugevdav ja karastav omadus.

Iga lapsevanema soov on, et ta laps õpiks ujuma ja teeks seda võimalikult varajases eas ja võimalikult kiiresti. Siinkohal kehtib aga vanasõna „tasa sõuad, kaugele jõuad“. Kõik lapsed on erinevad ning omandavad uusi teadmisi erineva kiirusega. Mõnel lapsel võib esineda tugev veehirm. Sellisel juhul on väga tähtis teha koostööd treeneriga. Hea vanus ujuma õppimiseks on 7 kuni 9 aastast. Oluline on pidev praktika, et uued oskused ei ununeks, seepärast ongi hea just suvel ujumist

õppida, sest praktikat saab pea iga päev.

Ujumine veekogus, eriti meres, erineb ujumisest basseinis. Seepärast oleme Kihnu kutsunud Pärnu parimad ujumistreenerid Marika ja Artur Tikkerbäri, et korraldada lastele meres ujumise algõpetus. Samasugust trenni korraldatakse ka Pärnu rannas, kogemused on väga positiivsed.

Rõõm on tõdeda, et laste suvi on igati sisustatud nii sportlike kui ka kultuuriliste tegevustega, nii et jääb aega ka kodutöödeks ja pidustus- teks.

Mõnusat suve kõigile!

Männi Jana

Päikesepaisteline räimeretk avas Kihnu

Lhekuu esimesel nädalavahetusel paitas päike nina ja parvlaev Kihnu Virve väljumised olid rahvast pungil - juba kolmandat korda toimus Kihnu suvehooaega avav Räimeretk.

5. mai hommikul toimus viies eri talus paras sagimine, sest oodata oli palju külalisi. Minu jaoks oli see teine räimeretk ja sain ka sel korral käe külge panna. Pärdi-Jaagul oli abikäsi rohkem kui eelmisel aastal ja käisin vahepeal tiiru ka teistes taludes, et toimuvat pildistada. Korraldus oli nii nagu mulgi: käepaela alusel oli igäühel õigus maitsta jooki, leiba, suitsuräime ja räimerulli ning igas talus toimus üks õpituba, ülejäänud oli juba igäühe enda teha.

Uibul ootas tore pererahvas, kes laotas lahkesti räimekastid lauale, et kena foto saada. Paraku jõudsin liiga vara ja mehed seisis tühja grilli ääres, mis alles soojenes. Oleks kauemaks jäänud, oleks äkki sigagi vardas näinud ja maitsta saanud. Hiljem õppisid huvilised meistrite käe all, kuidas kala fileerida.

Sarapuule jõudes kostis pillimäng juba kaugele, lähemale jõudes nägin, et paar lustakat prouat mängisid pillidel ning laul kõlas valjul häälel. Perenaised andsid headparemat ning meeoleolu oli seal ikka vägev. Ega ilmaasjata

mitmele loosisedelile kirja pandud, et meeoleolu poolst peaks Sarapuule esikoha andma. Sarapuu rahvas õpetas külalistele, kuidas valmistatakse Kihnu räimeroogi.

Rannametsal oli mõnus olemine, sattusin sinna parasjagu vaikselt hetkel. Rannametsa Valdo istus varju all ja oli kõigile valmis suitsuräime tegemise nippe jagama ning ega kusagil mujal selleteemaline õpituba toimuda saaks. Perenaised olid toredad ja jutukad nagu alati, näod nalja täis.

Pärnamõisal jõudsin enne suurema pundi külaliste tulekut trepil perest pildigi teha. Tore vaadata, kuidas naabertalud koos külalisi vastu võtavad ja et neid seal nii palju sagimas on. Mehedki olid sel hetkel kodus, nii kauaks kuni mõni väsinud retkeline telefoni haaras ja ratta tellis. Pärnamõisal viidi läbi suitsuahju ehitamise õpituba.

Koju Pärdi-Jaagule tagasi jõudsin täpselt parajal ajal, sain pildid Pärnu Postimehele teele saadetud, kui suurem rahvamass meieni jõudis. Külalistele läksid hästi peale vahvlid, sest värsked ja sooja vahvli lõhn tekitas juba eemalt isu. Siinne perenaine jagas õpetussõnu räimerullide tegemiseks.

Nii nagu varemgi, selgusid ka sel korral rahvahääletusel lemmikud. Pärnamõisa talu

pärjati nii parima räimerulli kui ka joogi tiitliga, Rannametsa kaitses parima suitsuräime tiitlit ning parim leib oli Uibul.

Enne õhtust praami koguneti rahvamajja, kus iga räimeretkeline sai osa võtta loosist, mille kõige „magusam“ auhind oli Skameti suitsuahi. Loosikasti juurde kogunes kolm pisikest fortunakandidaati, kelle hul-

gast valis Annika välja ühe, kes oli minu jaoks kuidagi tuttav. Ühel hetkel turgataski pähe, et see on see sama Annabel, kellest „Pealtnägi-jas“ lugu oli kui vähist võitu saanud tüdrukust. Väga tore juhus, et just tema fortunaks valiti. Mees, kes suitsuahju endaga Laagrisse koju kaasa viis, võib pisikele Annabelile tänulik olla. Lisaks suitsuahjule oli ka teisi auhindu, mille olid välja pannud nii talud kui ka koostööpartnerid.

Õhtu lõppes filmi „Ahto. Unistuse jaht“ filmi vaatamise ja peoga, kus rahvast tantsutas ansambel Untsakad. Suur tänu kõikidele, tänu kel- lele Räimeretk 2018 toimus. Tore oli näha nii paljusid rõõmsaid inimesi, kes rääkisid, et pealinnakarast üheks päevaks Kihnu sõitsid ja lootsid, et ikka järgmisel aastal ka tulla saaks. Olgu suvi edukas ja vägev!

Laura Jõe

suvehooaja

Fotod: Laura Jõe

Kuus kõige enam levinud müüti hamba

Hüvitis toimiks paremini, kui seda saaks ükskõik millise arsti juures ja pärast haigekassalt raha tagasi.

Nii nagu saame riigi toel Eestis väga kõrgel tasemel haiglaravi, toimib samal põhimõttel nüüd ka hamba-ravi, mis siiani ei ole olnud haigekassa toel kättesaadav. Ka hambaarstidel on nüüd haigekassaga leping ja kokku lepitud hinnad.

Hambaravi hinnad on kliinikute üsna erinevad. Ühtne hinnakiri teenustele, mida hüvitab haigekassa, annab inimesele kindlustunde, et ta saab igal pool sama raha eest sama palju ravi. See teeb loodetavasti ka arsti valimise lihtsamaks.

Lisaks on patsiendi jaoks kõige mugavam, kui soodustuse summa arvestatakse

automaatselt maha arsti juures ning hiljem ei pea kulutama aega ühegi taotluse või dokumendi täitmiseks.

Lepingu sõlmimine haigekassaga on tehtud väga lihtsaks, et iga hambaarst saaks soovi korral võimalikult mugavalt oma klientidele haigekassa soodustust pakuda.

Paljud hambaarstid ei ole nõus hüvitisega liituma.

Tänavu aprilliks saab soodustust kasutada 270 hambaravikabinetis üle Eesti. Aasta esimese kolme ja poole kuuga on hüvitist jõudnud kasutada 82 000 inimest 3,8 miljoni euro eest. Uusi partnereid lisandub pidevalt ning endale lähima leiab haigekassa kodulehe kaardirakendusest www.haigekassa.ee/hambaravi.

Näeme, et järgnevatel aas-

tatel sõlmivad meiega lepingu ¾ hambaarstidest ja hüvitist kasutab vähemalt pool elanikkonnast.

Kümne aasta pärast võiks tänu heale ennetustööle näha tõsiste hambahaiguste vähenemist.

Eesmärk ei ole lepingud absoluutselt kõigi arstidega või et kõik inimesed kasutaksid hüvitist igal aastal täies ulatuses - oluline on, et hambaravi oleks senisest paremini kättesaadav just neile, kes seda kõige enam vajavad.

Sellised suured muudatused ei juhtu kunagi üleöö, aga hüvitis on esimene samm õiges suunas, et hambaravi oleks inimestele (sh erineva sotsiaalmajandusliku taustaga inimestele) kättesaadavam ka viie ja kümne aasta pärast.

Liiga madalad hinnad ei

võimalda hambaarstil kvaliteetset ravi osutada.

Teenuste hinnakiri on üle vaadatud ja uuendatud 2018. aasta alguses ning hinnad tõusid võrreldes mullusega 19%.

Hüvitis, mis toetab inimeste regulaarset suutervise kontrolli, aitab ennetada probleemide süvenemist ja tuletada arsti abil meelde suutervise põhitõdesid.

40 euro eest saab hambaarsti juures ainult toolile istuda.

Toome konkreetse näite: 80 euro eest, millest pool maksub inimene ise ja teise poole haigekassa, saab ühel külastusel:

- ♦ tuimestuse ja kolm väiksemat hambaplommi;
- ♦ tuimestuse, kaks väiksemat plommi ja hambakivi eemaldamise neljal hambal;

Klassikalise muusika kontsert Kihnu Koolis ei jätnud kedagi külmaks

“Klassikaraadio tuleb külla” programm külastas Kihnu Kooli 23. mai kell 16.00. Esinejateks olid “Klassikatähtede” saates osalenud tromboonimängija Kaspar-Oskar Kramp, viiuldaja Linda-Anette Verte ning pianist Arko Narits.

Klassikaraadio kontsert Kihnu Koolis kulges kõigile meelepäraselt. Kuulajaid oli palju ja kõigile paistis see väga meeldivat. Esinejad olid väga toredad, vaimukad ja humoorikad.

Esitusele tulid järgmised palad: ♦ Johann Strauss sen “Radetzky marss”, ♦ Rasmus Puur “Kevade” tsüklist “Aastaajad”, ♦ Frederic Chopin Etüüd op. 25 nr 11 “Talvetuul”,

♦ Pjotr Tšaikovski “Suhkruhaldja tants” balletist “Pähklipureja”,

♦ Ester Mägi “Hoogsalt” tsüklist “Kuus erinevat rahvaviisi”,

♦ Johannes Brahms Ungari tants nr 5, Claude Debussy “Kuuvalgus”,

♦ Vittorio Monti “Czardas”.

Rahvale meeldis väga pala Vittorio Monti “Czardas”, kuna selle loo ajal muusikud ka näitlesid.

Minule aga meeldis enim Pjotr Tšaikovski “Suhkruhaldja tants” balletist “Pähklipureja”, sest selle loo ajal tekkisid mul külmavärinad ja olin seda ka enne kuulnud.

Esinejad olid tõelised professionaalid. Viiuldaja ja klaverimängija mängisid oma kiirete näppudega nii soravalt ja täpselt, et see ei jätnud ühtegi vaatajat külmaks. Tromboon kõlas nii uhkesti, et kogu koolimaja saal kajas.

Oli lugusid, mida mängisid esinejad üksi, kuid oli ka lugusid, mida esitati kolmekesi koos või duetina. Koos-

mäng kõlas suurepäraselt. Kõik pillid sobisid omavahel ja oli aru saada, et mängijad on kõvasti harjutanud ning vaeva näinud, et sellist tulemust saavutada.

Esinejad olid head suhtlejad publikuga. Nad küsisid küsimusi, tegid kõvasti nalja ja rääkisid lugusid. Kontserti lõpus jagasid nad kõigile autogramme, pliiatseid ja kleepse. Kontserdikülastajad said ka pillimängijaid küsitleda.

Kokkuvõtteks võin öelda, et kogu kontsert läks suurepäraselt ja kõik olid väga rahul.

Kuulajaid mõjutas see kontsert kindlasti väga, kuna tundus, et inimesed nautisid sellest iga minutit.

Ise sooviksin ma kindlasti veel minna klassikalise muusika kontsertidele.

Joanna Kott

ravihüvitisest

♦ tuimestuse ja kahe hamba eemaldamise.

Lapseotel naised, väikelapse emad, pensionärid ja osalise või puuduva töövõimega inimesed saavad hambaravi jaoks hüvitist 85 eurot aastas.

40 või 85 eurost on vähe kasu, kui inimesel on suus väga tõsised probleemid.

Keerulisemate hambaprobleemide hüvitamise küsimus vajab lahendamist. Käesoleval aastal töötab haigekassa koostöös erialaseltisidega välja põhimõtted, kuidas tagada neile inimestele vajalikud teenused piisavas mahus.

Vältimatu hambaravi eest tasub alati haigekassa, see on tasuta kõigile, sh ilma ravikindlustuseta inimestele.

Vältimatu abi vajaduse otsustab arst. Selle alla kuu-

luvad ka suures põletikus hamba väljatõmbamine, mädakollete avamine jm.

Vältimatut abi ei osuta aga iga hambarast ja enne külastust tuleks seda kontrollida. Lähemalt saab lähemalt lugeda haigekassa kodulehelt: www.haigekassa.ee/hambaravi/patsiendile/valtimatu-abi.

Hüvitist ei peaks jagama kõigile, vaid ainult neile, kes seda kõige enam vajavad.

Hambaravi on kahtlemata kulukas. 40-eurone hüvitist on mõeldud selleks, et eelkõige inimesed, kes ei ole just majanduslikel põhjustel käinud ammu suurtervist kontrollimas, nüüd seda teeksid. See on esimene samm, et kaardistada suurtervise olukord, tuletada meelde põhitõed ja alustada vajadusel raviga.

Loodame heale koostööle hambaarstidega, kes tulevad inimesele meelde suuhügieeni kuldreeglid, et hoida hambaid tervena ja ennetada probleemide süvenemist: janu korral joo vett, toidukordade vahel pea vähemalt kolm tundi pausi (ka magustatud joogid on hammaste jaoks toidukord), pese hambaid kaks korda päevas vähemalt kaks minutit, toitu tervislikult ning kontrolli hambaid arsti juures kord aastas.

Hambaravihüvitis: kuidas seda kasutada?

Alates 1. jaanuarist 2018 saavad kõik täiskasvanud ravikindlustusega inimesed aastas 40 eurot hambaravihüvitist, kusjuures patsient ise tasub vähemalt 50% arvest.

♦ Hüvitist saab kasutada

ainult haigekassaga lepingu sõlminud hambaarstide juures;

♦ Hüvitis kehtib esmavajalikele hambaraviteenustele;

♦ Lapseotel naised, väikelapse emad, pensionärid ja osalise või puuduva töövõimega inimesed saavad hambaravi jaoks hüvitist 85 eurot aastas, tasudes ise vähemalt 15% arvest;

♦ Endale lähima hüvitist pakkuva arsti leiab aadressilt www.haigekassa.ee/hambaravi.

Hüvitise suurust ja jääki saab kontrollida riigiportaalil www.eesti.ee („Hambaravi- ja proteesiteenuste info“). Soodustuse summa kehtib ühel kalendriaastal.

Kaidi Kasenõmm,
Eesti Haigekassa

Kihnu Vallavalitsus teatab

Kihnu valla Lemsi küla Silveri katastriüksuse ja lähiala detailplaneeringu AVALIK VÄLJAPANEK

6. juunist – 20. juunini 2018. a Kihnu Rahvamajas

AVALIKRUTELU

27. juunil 2018. a kell 14.00 Kihnu Rahvamajas

Planeeritava ala kogupindala on 1,2 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on ehitusmahutude suurendamine ning lisaks olemasolevale Silveri kinnistu elamule, abihoonetele ja grillpaviljonile täiendavate majutushoonete kavandamine. Maaüksusi ei jagata.

Maaüksustel muudetakse maakasutuse siht-

otstarbed elamumaast osaliselt ärimaaks, määratakse hoonestusala(d) ja -mahud ning olulised arhitektuurilised nõuded, juurdepääsude ja tehnovõrkude vajadus ning paigutus, keskkonna- ja heakorratingimused.

Detailplaneering ei ole üldplaneeringut muutev.

Detailplaneeringuga saab tutvuda Kihnu Rahvamajas infostendi juures ning Kihnu Vallavalitsuses igal tööpäeval kell 8-16 ja veebilehel www.kihnu.ee rubriigis Ehitus ja planeerimine > Silveri detailplaneering.

Ettepanekuid ja vastuväiteid saab esitada Kihnu Vallavalitsusele aadressil Linaküla, Kihnu vald, 88003 Pärnumaa või e-postil info@kihnu.ee.

Ootame Teie osavõttu!

22. - 24. juuni toimuvad Kihnu Pärimuspäevad.

Pühapäeval,
24. juunil
plaanime
sadamas korraldada
Kihnu pakkujate (toit, käsitöö jms) laata.

Kutsume üles
kauplema!

Huvilised, andke
palun teada
Taivile 528 8258 või
abivallavanem@kihnu.ee
hiljemalt 7. juuniks.

Kihnu I kudumisfestival

20. - 22. juunil 2018 Metsamaa pärimustalus

Kolmapäeval, 20. juunil

- 10.00 Kogunemine Metsamaa talus, festivali ajakava tutvustus, kohvilaud.
- 11.00 Kudumine
- 14.00 Lõunasöök
- 14.30 Saare ekskursioon
- 17.00 Kudumine. Kihnu sokkide -sukkade kudumise tutvustamine.
- 19.00 Õhtusöök
- 20.00 Kihnu pulmakommete tutvustamine, M.Muhu pulmafilmi vaatamine.

Neljapäeval, 21. juunil

- 9.00 Hommikusöök
- 10.00 Kudumine. Kihnu troi kudumise tutvustamine.
- 14.00 Lõunasöök
- 15.00 Kudumine. Kihnu kinnaste kudumise tutvustamine.
- 19.00 Õhtusöök
- 20.00 Tantsutuba Kihnu pillilastega

Reedel, 22. juunil

- 9.00 Hommikusöök
- 10.00 Kudumine
- 14.00 Lõunasöök
- 15.00 Näituse ülespanek
- 18.00 Festivali lõpetamine, näituse avamine Kihnu Pärimuspäevade kontsertõhtu Metsamaal!
- 19.00 Lüürilisi ja tempokaid naistelaule esitavad Mari, Tiinamai ja Ele.
- 20.00 Kohtumisõhtu Kihnu Virvega.

kaluritõpääväle pühendet vestival

6. - 8. juulil
Kihnu sadamas

Peaesinejad: **METSATÖLL** (reedel) ja
TERMINAATOR (laupäeval)

Tantsuks **Väliharf** (reedel) ja
Kentukid ja üllatusesineja
Lätist (laupäeval)

Kihnu Mere Peo passid müügil SOODUSHINNAGA

täiskasvanud **30 eur**
laps **15 eur** (alates 7 a),
eelkooliealised **tasuta**
pensionärid **20 eur**

Kihnust saab pääsmeid osta
Kihnu Muuseumist.

Passe on võimalik osta emaili teel Marjult marjuvesik@gmail.com. Emaili peale palun saata soov. Ülekande laekumisel, saadetakse emaili peale kinnitus. Antud kinnituse alusel saab Kihnu Mere Peo infoletist käepaelad.

Lisainfo telefonil: 529 4734 (Marju)

SA Kihnu Kultuuriruum ootab
huvilisi 7. juulil (laupäeval)

Kihnu Mere Peo
LAADALE KAUPLEMA
Kihnlastele osalemine TASUTA!

Endast märku andmine ja täpsem
info marjuvesik@gmail.com ja
tel 529 4734

Kodukohvikute päev
Kihnu keretäius

2.-3. juunil 2018

AVATUD ON 16 KOHVIKUT

UIBU talu kodukohvik, kohvik MUTID JA MÖRRAD Eeriku talus,
 LOHU suvekohvik, LUMISTE talu kalakohvik, PUAGI jäätisekohvik, NOODI kohvik,
 kohvik MUIATÕS VASTA Jõnnu kivi lähedal, VANAKURASÕMÄE kostimaja rahvamajas,
 kohvik KIHNU KÜEK Männi talus, kohvik IÄD-PARAMAD Suarõ Nuördõlt Uiõ-Matu talus,
 SAARDE talu kodukohvik, kodukohvik KIHNU GURMEE Kastani talus, ÕUNAPUU sõõrikukohvik,
 TOLLI KÕOGI kohvik, kohvik SADAMA KÜLJE ALL Sadama öömajas, kohvik PÄÄSUSILM Hiie talus.

ÕHTUNE SIMMAN

Kihnu rahvamajas algusega kell 21:00

Tantsuks mängib LAVASSAARE TRIO koosseisus Jaanus Jantson (Untsakad),
 Raido Koppel (VLü), Ado Kirsi (Audru Jõelaevanduse Punt,
 Ants Nuut (Apelsin) või Priit Aimla (Estonia)

ÜLES ASTUVAD: Kihnu naisrühm Pitsid Paistvad, Kihnu Pillilapsed,
 Kihnu tantsude tantsimine

Töötab puhvet. Kohvikute meeskondade tänamine.
 Pääse 7 eur, koolilaps 3 eur (eelkooliealised tasuta)

Jahti suab ning tantsi kua!

MEIE PÄRAND:
 MINEVIKU JA TULEVIKU
 KOHTUMISPAIK

Juunikuu sünnipäevalapsed

4. juuni

Taimot Piisang (Uue-Täppu) 78

14. juuni

Helma Pajumaa (Kiviränga) 75

15. juuni

Jaan Vahkel (Kaja) 79

Valeri Semjonov (Eha) 50

21. juuni

Evi-Miralda Tehvand (Merimetsa) 84

26. juuni

Viktor Alas (Kaasiku) 65

29. juuni

Salme Merimaa (Männiku) 70

Viivika ja Raiko Orumaa perre
sündis 1. mail 2018 tütar Elisbet Orumaa.

HARRY GUSTAVSONI

NUKUTEATER

Lastekaitsepäeval, 1. juunil
KIHNU MUUSEUMIS

Lully Gustavsoni nukunäidend Juhani Kunderi muinasjutu järgi

VAESLAPS JA TALUTÜTAR

Muusika **Helika-Gustavson-Rätsep**
Mängivad **Lully ja Harry Gustavson**

Algus kell 12.00

Sillametsa Talu

Taimebuss müüb
**VÕORASEMASID,
SUVELILLI,
KÖÖGIVILJATAIMI,
AMPLEID ja
muud kevadist kraami**
Kihnus Kihnu poe juures
5. juunil kella 10-14.

Info tel 528 0086

www.sillametsa.eu

Pärnu Haigla veretalitus

kutsub Kihnu Rahvamajja
verd loovutama 05. juunil
kell 10.30 kuni 14.00!

Kaasa võtta isikut tõendav
dokument, raudne tervis ja
rõõmus meel!

Rohkem infot 447 3263

SOOV
AIDATA
ON KAUNEIM
SOOVIDE
SEAS

